

Förmedlingsmedel

Riktlinjer för ärendehandläggning

Dokumenttyp Riktlinjer	Dokumentnamn Förmedlingsmedel – Riktlinjer för ärendehandläggning	Gäller från datum 2018-XX-XX
Beslutat av Socialnämnden	Ansvarig för dokumentet Socialförvaltningen, Kansliet	Reviderad
Dokumentinformation Syftet med riktlinjerna är likabehandling när det gäller bidragsnivå och förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd. Riktlinjerna anger vad som är skälig levnadsnivå och ska ge stöd och vägledning i ärendehandläggningen. Individuell behovsprövning ska alltid göras.		

Förmedlingsmedel

Riktlinjer för ärendehandläggning

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1 Riktlinjernas syfte och tillämpning	3
1.2 Utgångspunkter för arbetet	3
1.3 Barnrättsperspektivet.....	3
1.4 Samverkan	4
1.5 Lex Sarah.....	4
2. Anvisningar för handläggningen.....	5
2.1 Ansökan, utredning och beslut.....	5
2.2 Avtalsplan, genomförandeplan, uppföljning och avslut.....	5

1. Inledning

Det är kommunens socialnämnd som ansvarar för handläggningen av förmedlingsmedel och i Haninge utförs arbetet av socialförvaltningens avdelning Vuxen. Lagar som främst reglerar verksamheten är socialtjänstlagen (SoL), förvaltningslagen (FL), offentlighets- och sekretesslagen (OSL) och kommunallagen (KL). Dessutom finns bestämmelser i handelsbalken (1736:0123 2) och i avtalslagen (1915:218) som är av betydelse för handläggningen av förmedlingsmedel.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd är utöver lagstiftningen styrande och vägledande för arbetet, främst Socialstyrelsens handbok om handläggning och dokumentation inom socialtjänsten.

1.1 Riktlinjernas syfte och tillämpning

Syftet med riktlinjerna är att ge mer enhetliga bedömningsgrunder för bistånd i form av förmedlingsmedel. Syftet är också att riktlinjerna ska bidra till likabehandling i kommunen och rättssäkerhet i handläggningen.

Beslutsrätt i ärenden om förmedlingsmedel stadgas i socialnämndens delegationsordning.

Riktlinjerna om förmedlingsmedel är fastställda av socialnämnden och ska revideras vid behov.

1.2 Utgångspunkter för arbetet

Enligt SoL har kommunen det yttersta ansvaret för att de som bor och vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. När en enskild av olika anledningar inte klarar att sköta sin ekonomi på egen hand kan denne ansöka om förmedlingsmedel som hjälp att hantera ekonomin. Förmedlingsmedel är en insats som innebär en förvaltning av en individs ekonomi. Socialnämnden har inte någon dispositions- eller bestämmanderätt för de medel som förvaltas. Förmedlingsmedel är en insats som ska användas under en begränsad tid.

Arbetet ska inriktas på att den enskilde ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt och därmed ska socialtjänsten stödja och hjälpa den enskilde att själv hantera sin ekonomi. Det stöd som erbjuds ska utformas och genomföras tillsammans med den enskilde. Målsättningen för insatsen är att undvika vräkningar och betalningsanmärkningar och bidra till att individen på sikt själv kan hantera sin ekonomi.

1.3 Barnrättsperspektivet

Vid handläggning av förmedlingsmedel till hushåll med barn ska FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, särskilt beaktas. Två av barnkonventionens huvudprinciper finns införda i SoL:

- När åtgärder rör barn ska särskilt beaktas vad hänsynen till barnets bästa kräver (1 kap. 2 § SoL).
- Barnets åsikter och inställning ska tillmätas betydelse i förhållande till hans eller hennes ålder och mognad (11 kap.10 § SoL).

När beslut rör barn ska ett barnrättsperspektiv finnas i både utredning och beslutsfattande vilket innebär att noga analysera vilka följder ett beslut kan få för enskilda barn. Konsekvenserna för barnen ska alltid övervägas och dokumenteras innan beslut fattas.

1.4 Samverkan

Väl utvecklad samverkan med andra myndigheter och samarbetsparter ska eftersträvas och ske utifrån den enskildes behov. Internt inom kommunen är samverkan med andra nämnder och samverkan mellan olika enheter och verksamheter inom den egna nämnden av särskild vikt.

1.5 Lex Sarah

Den som fullgör uppgifter inom socialtjänsten är skyldig att genast rapportera om denne uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för missförhållande som rör den som får eller kan komma ifråga för insatser inom verksamheten. För detta finns särskilda riktlinjer och rutiner. Se vidare i kommunens rutin för hantering av lex Sarahbestämmelserna i SoL och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

2. Anvisningar för handläggningen

All dokumentation och handläggning ska utgå från gällande lagstiftning och följa Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd inom området. Vid handläggningen ska stor vikt läggas vid individens rätt till delaktighet, inflytande och självbestämmande.

Den dokumentationsskyldighet som återfinns i 11 kap. 5 och 6 §§ SoL gäller även för förmedlingsmedel. Därmed ska löpande journalanteckningar föras. Reglerna om insyn i akten och rätten att få anteckningar förda till akten ska tillämpas. Arbetet ska präglas av kvalitet och rättssäkerhet i enlighet med 3 kap. 3 § SoL och med andra ord ske på samma sätt som allt annat bistånd som ges inom socialtjänsten.

Förmedlingsmedel är likvärdigt med ett så kallat sysslomannaskap vars uppgift och ansvar är reglerat i 18 kap. handelsbalken. Sysslomannaskapet innebär en redovisningsskyldighet som omfattar redovisning av inkomster och utgifter till den enskilde samt att betalningar ska styrkas med verifikationer. När uppdraget upphör ska sysslomannen lämna en slutredovisning. Föreligger det då brister i redovisningen kan den som innehar sysslomannaskapet bli ersättningskyldig.

2.1 Ansökan, utredning och beslut

En ansökan eller anmälan kan inkomma på eget initiativ från den enskilde eller på initiativ från exempelvis annan enhet inom kommunen eller anhörig. Enligt 11 kap. 1 § SoL ska socialnämnden utan dröjsmål inleda utredning av vad som genom ansökan eller på annat sätt har kommit till nämndes kännedom och som kan föranleda någon åtgärd av nämnden. Ett ärende ska handläggas skyndsamt.

En utredning ska genomföras och ligga till grund för en bedömning av rätten till bistånd. I utredningen ska framgå vilka tidigare försök som gjorts för att den enskilde ska komma tillrätta med sin ekonomi, såsom budget- och skuldrådgivning, autogirobetalning och stöd från anhöriga. Utredningen ska också innehålla uppgifter om den enskildes förmåga till insikt i sin privatekonomi. En förutsättning för att insatsen förmedlingsmedel ska fungera är att den enskilde kan ta eget ansvar, följa uppgjord planering och se till att räkningarna lämnas för betalning i tid.

Utredningen ska ligga till grund för en prövning av bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL. Om rätt till förmedlingsmedel föreligger ska bifallsbeslut fattas enligt samma paragraf. Bistånd i form av förmedlingsmedel fattas för en period om sex månader. Därefter ska beslutet alltid omprövas.

Om rätt till förmedlingsmedel inte bedöms föreligga ska ett avslagsbeslut fattas med besvärshänvisning som ska delges den enskilde. Vid behov ska den enskilde få hjälp att överklaga beslutet.

2.2 Avtalsplan, genomförandeplan, uppföljning och avslut

Om ansökan beviljats lämnar den enskilde en fullmakt till socialnämnden på sin inkomst. Regler gällande fullmakt återfinns i 2 kap. avtalslagen. Den enskilde har fortfarande dispositionsrätt till sina medel varför en skriftlig avtalsplan måste upprättas i samråd med den enskilde där det framgår hur medlen ska användas. Den tjänsteman som ansvarar för handläggningen får inte utan överenskommelse prioritera skulder eller löpande räkningar som rör den egna verksamheten. I

avtalsplanen ska framgå vilka räkningar som den enskilde önskar få hjälp med att betala, när underlag för betalningar ska lämnas in och vilka utbetalningar som ska göras till den enskilde. Samtliga räkningar som lämnas in ska betalas i tid.

Det ska även upprättas en genomförandeplan. I genomförandeplanen ska det framgå vilket stöd den enskilde är i behov av för att på sikt kunna hantera sin ekonomi på egen hand samt när och hur planen ska följas upp.

Förmedlingsmedel får inte fungera som en ”kreditverksamhet” och medel kan inte betalas ut från ett tomt konto. Om en persons inkomster tar slut innan nya medel kommit in på kontot kan nämnden pröva om rätt till bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL föreligger.

Uppföljning ska ske minst var sjätte månad då en omprövning av beslutet ska genomföras och dokumenteras.

I de fall en person har mycket svårt att löpande sköta sin ekonomi under längre tid ska en anmälan om behov av god man eller förvaltare lämnas till Överförmyndarnämnden i enlighet med bestämmelserna i 5 kap. 3 § socialtjänstförordningen (SoF).

Förmedlingsmedel är en frivillig insats och kan när som helst avslutas av den enskilde genom att denne säger upp fullmakten. Socialnämnden har också rätt att säga upp samarbetet om överenskommelsen som är gjord inte följs.

Vid avslut av insats ska en slutredovisning lämnas till den enskilde i enlighet med reglerna om sysslomannaskap som beskrivits ovan.

